

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/154/2014
Identifikačné číslo spisu:	5014200291
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5014200291.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: J. F., nar. XX.XX.XXXX, r. č.: XXXXXX/XXXX, bytom XXX XX T. X, zastúpeného Mgr. Martinom Škamlom, advokátom, Advokátska kancelária Škamla, s.r.o., Makovického 15, Žilina, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/89/2014-67 zo dňa 16. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/89/2014-67 zo dňa 16. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 3. septembra 2013, ktorým odporkyňa Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) priznala navrhovateľovi od 27. februára 2013 invalidný dôchodok v sume 89,60 eur mesačne. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ust. § 250l a nasl. O.s.p. a dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Krajský súd v rozsudku uviedol, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 20. marca 2013 požiadal Sociálnu poisťovňu o priznanie invalidného dôchodku od 27. februára 2013. Zdravotný stav navrhovateľa na základe jeho žiadosti posúdila posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky so sídlom v Liptovskom Mikuláši MUDr. T. U. dňa 22. marca 2013, ktorá stanovila za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa stavy po cievnych mozgových príhodách, stredne ťažké formy, zaradené do Kapitoly VI - choroby nervového systému, oddiel A - postihnutie mozgu, pod položku 9. písm. b) - stavy po cievnych mozgových príhodách (prechodné ischemické ataky, hemoragické ikty a pod.) stredne ťažké formy a určila mieru poklesu zárobkovej činnosti navrhovateľa pre toto postihnutie

35 %. Táto percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola ňou zvýšená o 10 % pre iné zdravotné postihnutia, a to stav po zlomenine tela stavca. Súčasne v lekárskej správe - odbornom posudku o invalidite zo dňa 22. marca 2013 konštatovala, že ide o 55-ročného muža so základným vzdelaním, ktorý prekonal v 11/2011 ischemickú náhlu cievnu mozgovú príhodu s diskretnou pravostrannou hemiparézou a prechodnou expresívnou fatickou poruchou. CT vyš. vtedy zistené ischemické ložiská vľavo v bazálnych gangliách a laterálne od tela bočnej komory vľavo správajúce sa expanzívne. Stav sa v priebehu hospitalizácie na neurologickom odd. zlepšil, odvtedy je sledovaný neurológom. V objektívnom neurologickom náleze je t. č. popisovaná frustná pravostranná hemiparéza. Kontrolné MR vyš. mozgu 4/2012 s nálezom ložiskovej štruktúry centrálnej časti ľavej mozgovej hemisféry charakteru ložiskovej ischémie mozgu v chronickej fáze, incipientná cievna leukoencefalopatia supratentoriálne obojstranne. Psychologické vyš. potvrdilo mierny stupeň organickej deteriorácie intelektových schopností, diskkrétne prejavy fatickej poruchy, trvalé zmeny osobnosti, sklon k úzkostne-depresívnemu prežívaniu, sociálne vyhýbavé správanie. 27. mája 2009 posudzovaný utrpel pracovný úraz - mal zlomené VIII. až X. rebro vľavo, kompresívnu zlomeninu tela stavca L4, kompresívnu zlomeninu tela stavca L5 s posunom tela L5 dopredu o polovicu šírky tela stavca, trieštivú zlomeninu artikulálnych výbežkov L5/S1 obojstranne. Stav bol riešený operačne. Prítomná je porucha statodynamickej funkcie driekovej chrbtice, nie sú popisované prejavy nervového a svalového dráždenia. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie považuje stav po ischemickej náhlej cievnej mozgovej príhode s potvrdenou organickou deterioráciou intelektových schopností, trvalými osobnostnými zmenami, pre ktorú určila mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % s navýšením o 10 % pre stav po úraze a operácii chrbtice, spolu 45 %, od psychologického vyšetrenia.

Ako ďalej uviedol krajský súd následne po prejavenej nespokojnosti v návrhu na preskúmanie rozhodnutia zo dňa 6. novembra 2013 menovaná posudková lekárka znova posúdila zdravotný stav navrhovateľa dňa 10. decembra 2013 a zotrvala na posudkových záveroch zo dňa 22. marca 2013. Pred predložením veci súdu skúmala zdravotný stav navrhovateľa posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade MUDr. E. W. na zasadnutí dňa 17. marca 2014, kedy po vlastnom odbornom vyšetrení navrhovateľa, po zohľadnení výsledkov prepúšťacích správ z hospitalizácie na neurologickom oddelení, na traumatologicko-ortopedickom oddelení, z hospitalizácie na neurochirurgickom oddelení, vyšetrení mozgu magnetickou rezonanciou zo dňa 18. apríla 2012, neurologických vyšetrení z 3. apríla a 17. septembra 2012, 13. februára a 20. septembra 2013, 14. marca 2014, psychiatrických vyšetrení z 11. februára a 8. marca 2013 ako aj psychologického vyšetrenia zo dňa 27. februára 2013 dospela k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú stavy po cievnych mozgových príhodách, stredne ťažké formy, ktorým podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, Kapitola VI, oddiel A, položka 9 písm. b) zodpovedá 35 % poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Iné zdravotné postihnutie - spolu 45 %. V posudku uviedla, že posudzovaný je muž so základným vzdelaním, vykonával pomocné robotnícke povolania. Dňa 27. mája 2009 utrpel pracovný úraz s následnou zlomeninou rebier a zlomeninou tela stavca L4 a L5 - stav bol riešený operačne. Po preliečení podľa odborného funkčného vyšetrenia, pretrváva funkčné obmedzenie pohybu v danom úseku, bez prejavov koreňového dráždenia. Dňa 12. novembra 2011 prekonal cievnu mozgovú príhodu, ľahkú formu, s prechodnou pravostrannou hemiparézou a prechodnou poruchou reči. Stav už počas hospitalizácie upravený, bez neurologického deficitu. Následne bol vyšetrený v roku 2013 psychológom aj psychiatrom, ktorí dokumentujú ľahký organický psychosyndróm a úzkostne depresívnu poruchu. Rozhodujúce zdravotné postihnutie stav po cievnej mozgovej príhode, bez motorického deficitu, bez paretických prejavov, s ľahkým organickým psychosyndrómom zaraďuje naďalej do kapitoly VI, oddiel A, položka 9b, s dolnou hranicou miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %, s navýšením o 10 % pre stav po zlomenine tela stavca, s ľahkým funkčným postihnutím chrbtice. Navrhovateľ uznaný invalidným s celkovou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % naďalej.

Krajský súd konštatoval, že navrhovateľ v konaní pred súdom neuviedol také nové skutočnosti, ktoré by prijatý záver o jeho invalidite spochybnili alebo vyvrátili. Zo zisteného skutkového stavu a z doložených lekárskeho správ navrhovateľom na pojednávaní, z psychiatrickej kontroly zo dňa 8. augusta 2014 a neurologického vyšetrenia z 12. septembra 2014 nevyplýva iný, ako prijatý záver o stanovenej miere

poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ v priebehu konania súdu nepredložil žiadne ďalšie odborné lekárske nálezy, ktoré by diagnosticky hodnotili jeho zdravotný stav rozdielne od hodnotenia stavu druhostupňovou posudkovou lekárkou v označenej lekárskej správe zo dňa 17. marca 2014, teda nespochybnil ani posudkový záver, z ktorého súd pri rozhodovaní vychádzal. Diagnostické závery vyplývajúce z psychiatrického vyšetrenia zo dňa 8. augusta 2014 a z neurologického vyšetrenia zo dňa 12. septembra 2014, sú zhodné so závermi z psychiatrického vyšetrenia zo dňa 8. marca 2013 a neurologického vyšetrenia zo dňa 14. marca 2014, ktoré mala k dispozícii aj druhostupňová posudková lekárka sociálneho poistenia MUDr. E. W. na rokovaní dňa 17. marca 2014.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, zrušil rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Navrhovateľ v celom rozsahu nesúhlasí s rozsudkom krajského súdu a to z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ v priebehu celého konania namietal, že posudkoví lekári sociálneho poistenia dostatočne nezohľadnili jeho zdravotný stav a jeho reálne možnosti uplatnenia na trhu práce. Navrhovateľ je liečený pre úzkostne-depresívny syndróm, čo vyplýva z lekárskeho nálezu, ktoré sú súčasťou spisu. Uvedené ochorenie navrhovateľa posudkoví lekári vôbec nezohľadnili pri stanovení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Taktiež nezohľadnili, že navrhovateľ trpí hypertenziou. Má taktiež celodenné bolesti, problémy s pohybom v dôsledku operácie chrbtice a šróbov.

Podľa názoru navrhovateľa posúdenie jeho zdravotného stavu lekármi je možné považovať za nedostatočné a zľahčujúce zdravotný stav navrhovateľa.

Ďalej tiež navrhovateľovi nebolo umožnené pred vydaním rozhodnutia nahliadnuť do spisového materiálu a nebol o tomto svojom práve poučený.

Podľa jeho názoru rozhodnutie odporkyne je nepreskúmateľné pre svoju nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Odporkyňa vo svojom rozhodnutí však náležite nezdôvodnila, čím sa pri rozhodovaní o priznaní invalidného dôchodku riadila, obmedzila sa iba na odkaz na posudok posudkového lekára sociálneho poistenia. Odkaz odporkyne iba na posudok posudkového lekára v rozhodnutí nemožno považovať za postačujúci.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Pretože len posudkový lekár môže stanoviť, či zdravotný stav navrhovateľa je zhoršený na úroveň invalidity, posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa a stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je obsahom odborného posudku o invalidite, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 3.septembra 2013 č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293 ce zákona bol navrhovateľovi od 27.februára 2013 priznaný invalidný dôchodok v sume 89,60 Eur mesačne.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 - 8 zákona).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 20. marca 2013 požiadal odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku od 27. februára 2013. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš zo dňa 22. marca 2014, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok, je navrhovateľ invalidný od 27. februára 2003 podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V uvedenom posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia odporkyne, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľa a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš dňa 10. decembra 2013 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 17. marca 2014. Posudkoví lekári zhodne zotrvali na svojom posudku.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľov zdravotný stav je zhoršený na úroveň invalidity od 27. februára 2013 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie boli stanovené stavy po cievnych mozgových príhodách, stredne ťažké formy, zaradené do Kapitoly VI - choroby nervového systému, oddiel A - postihnutie mozgu, pod položku 9 písm. b) - stavy po cievnych mozgových príhodách - 35 %. Táto percentuálna miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola zvýšená o 10 %.

Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Takisto i najvyšší súd poukazuje na obsah zápisnice z pojednávania pred Krajským súdom v Žiline zo dňa 16. septembra 2014 z ktorej vyplýva, že navrhovateľ nemal námietky ohľadne posudzovania jeho

zdravotného stavu posudkovou lekárkou a ani nežiadal o nahliadnutie do spisového materiálu.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.